

تأثیر تحولات منطقه‌ای بر سیاست ایران و ترکیه در زمینه قومیت کردهای عراق

نورالدین آهی^۱

^۱ دانشجوی کارشناسی‌ارشد علوم سیاسی، دانشگاه علامه طباطبایی تهران، تهران، ایران

چکیده

یکی از بزرگترین گروه‌های جمعیتی خاورمیانه کردها می‌باشند که، امروزه در جنوب غربی آسیا و به طور عمده در داخل کشورهای ایران، ترکیه، عراق و سوریه و بخش کمی هم در جمهوری‌های تازه استقلال یافته شوروی قرار دارند. در این میان کردستان عراق از موقعیت مرکزی تری نسبت به دیگر بخش‌های کردستان برخوردار می‌باشد و موقعیت و جایگاه ویژه‌ای دارد. به همین دلیل برخی آن را «کردستان میانه» نیز می‌نامند. تغییر و تحولات در سطح جهان و در دنیای سیاست همیشه در حال رخ دادن می‌باشد. این تغییر و تحولات به همدیگر وابسته بوده و هر تغییر و تحولی که در یک گوشه از جهان اتفاق می‌افتد، بر تحولات سایر مناطق جهان اثر می‌گذارد. تحولات و رویدادهای سیاسی و اجتماعی مناطق کردنشین نیز عمدتاً به هم مرتبط بوده و بر همدیگر تأثیر گذاشته‌اند. روابط سیاسی و اقتصادی کردستان عراق و ترکیه در سال‌های اخیر روند رو به رشدی داشته است و از طرف دیگر موضوع‌های مربوط به سوریه، فعالیت احزاب و گروه‌هایی مانند پ.ک.ک، ارتباط و نزدیکی ترکیه و کردستان عراق با آمریکا، نفوذ اسرائیل در ترکیه، تلاش برای کسب استقلال کامل توسط کردهای عراق و... نیز از عوامل و مولفه‌ها منفی تأثیرگذار بر روابط ایران با ترکیه و کردستان عراق است. با توجه به مواضع و سیاست‌های ترکیه در منطقه و همچنین رویکردهای کردستان عراق در سال‌های اخیر به نظر می‌رسد افزایش روابط سیاسی و اقتصادی کردستان عراق با ترکیه باعث دوری این منطقه از ایران در زمینه‌های مختلف سیاسی و اقتصادی و در نتیجه به خطر افتادن مناقع ایران در منطقه خواهد شد. بنابراین؛ تحولات کردهای عراق در کردستان ایران بیشتر بر جنبه‌های اقتصادی و فرهنگی مردم کرد تأثیر گذاشته، در حالی که تأثیر آن بر مناطق کردنشین ترکیه بیشتر در جنبه‌های سیاسی و نظامی بوده است.

واژه‌های کلیدی: سیاست، قومیت کردی، ایران، ترکیه، عراق.